

Ha igen, mégis miért nem?

Autószerelő szakmunkás-bizonyítványt adunk egy év alatt, szombatonkénti oktatással! – ehhez hasonló ajánlatoknak se szeri, se száma az interneten. Mindehhez hozzáteszik, hogy vizsgagarancia, hogy a külön igényelhető EUROPASS bizonyítványkiegészítővel, melyet külföldön is elfogadnak! A tanfolyam sikeres elvégzése után a résztvevők államilag elismert AUTÓSZERELŐ bizonyítványt kapnak, melyet az NKH állít ki (?). A gyakorlatot a tanulónak kell igazolnia...

Megemlíti még: „autóelektronikai műszerész OKJ-s tanfolyam alapképzettség nélkül, álláslehetőséggel! Minden, amit tudni akarsz az autóelektronikáról, ... az autók elektromos rendszereiről, ezek javításáról, beállításáról, a tuningról, a hibakódokról, az összes áramkőről, a szoftveres programozásukról, a finombeállításokról... a teljesítmény növeléséről, a diagnosztikai funkciókról, és arról, hogyan lehet ezzel jó pénzt keresni!”

Az OKJ megengedi, hogy a fenti gépész, közlekedésgépész szakképesítések megszerezhetőek esti és iskolarendszeren kívüli, tanfolyami (TK) keretek között is. Kérem, engedjék meg, hogy néhány érvet, ellenérvet sorakoztassak fel ezekkel a képzésekkel kapcsolatban. Előrebocsátom, hogy csak a nappali képzés belvilágát ismerem, az estit és tanfolyamit nem.

Mindenekelőtt üdvözlendő, hogy ezek a képzések a felnőttoktatásra is lehetőséget adnak! Azt, hogy ki és miért akar szakmát váltani, újat megtanulni, sok tényező motiválhatja. A lehetőséget mindenképpen meg kell adni. Idézet a tanfolyami reklámszövegből: „Hétvégén, munka és család mellett is vállalható időpontokban és ütemezésben, a fejlődni vágyó felnőttek számára!”

Jó negyven éve az üzemmérnöképzésben sokat tanítottam esti és levelező kurzusokon, a kisebb óraszámot, kevesebb labort lelkességük, munkahelyükön végzett gyakorlati munka bőven ellentételezte.

A mai E és TK képzések általában fizetősek. Tanulónak (különösen, ha maga fizeti), képzőintézménynek, tanárnak más így a hozzáállása. Aki fizet, az kapni akar valamit a pénzéért! Jobban figyel, értékárnyos-e, amit kap. Ez a tanárt is nagyobb odafigyelésre készíti. Az intézménynek is azon kell lennie, hogy a feltételek kiválóak legyenek. (Kérem, ne sértődjenek meg a nappaliak. Vannak kiváló szakképzőiskoláink, maradtak elhivatott tanáremberek, ahol „normális menetben” is jól, sőt kiválóan mennek a dolgok, de tudom a gyenge fizetéseket, ismerem a TISZK béklyóit, a fenntartók szegénységét és néhol szűk látókörét, a túlzó adminisztratív terheket, melyek a szabad gazdálkodásukat ennyire nem sújtják.)

Ha azonban csak bizonyítványgyártó az esti vagy tanfolyami képzés, a minél gyorsabban, egyszerűbben papírhoz juttatás a cél – ott baj van. Mert fizetett, nem bukhat. Ott le kellene csapni a felügyeletnek, de vajon kinek? Kinek kellhet ilyen, tartalom nélküli, semmit sem érő képzés. Miért fizetne be (azaz dobna ki) a szülő ennyi rengeteg pénzt.

Egy esetet el tudok képzelni: amikor a már gyakorló, szakmát szerető fiatal (zongorahangoló volt korábban, de ma már az elektronikai tuning hozza lázba), vagy korábban született, fel akarja

tenni a „koronát”, szakmunkás-bizonyítványt akar szerezni. Sok minden már a kisujjában van, neki valóban nincs szüksége a szerelési alapokra.

Az iskolarendszeren kívüli képzésre talán lenne igény!

A műhelygyakorlaton lévő nappali tanulókkal és a végzetekkel gyakran elégedetlenek a munkáltatók. A munkáltatók több gyakorlatot tartanának kívánatosnak. Nekik gyorsabban hadrafogható fiatal alkalmazottak kellenének, mint mondják, ma nincs pénztartalékuk arra, hogy a kezdők a szakma alapjaira vonatkozó tanulmányaikat még egy-két-három évig fizetéssel náluk fejazzék be.

Van némi idealista elképzelés a fogadó oldalon, hogy talán mások jobban csinálnák.

Az más téma, hogy mi lenne a reális várakozás velük szemben, főleg, ha tudjuk, hogy ez a képzés – lásd a fenti OKJ-t – a szakma és a képzők szerint is, nem a legjobb.

Igen, de!

Van-e pénz, paripa, fegyver egy kiváló, iskolarendszeren kívüli tanintézményre? A jó példák mellett, a motorkerékpár-szerelőket hozom példaként, sok helyen esetlegességet érzek: hahnizó tanárok, kiszervezett gyakorlatok, eszközszegénység. A szervezők az autós képzést ezeregy más tanfolyammal együtt kínálják. Nekik egy a sok közül. Pedig ez más: óriási az eszközigénye, nagy a szakmai tartalom változásának dinamikája. Ez nem alkalmi tanfolyam „műfaja”, megtartjuk, ha összejön a létszám.

Mivel lehetne jobb a mai nappali képzés, és akkor az iskolák által kínált E és TK felnőttképzés is?

Az iskoláknak nagyobb, lényegesen nagyobb gazdálkodási szabadságot kell adni.

A szaktárgyi pedagógusoknak (másoknak is természetesen) sokkal nagyobb anyagi megbecsülésre, vonzó életpályamodellre (mely végig is vihető) van szükségük.

Kell szakfelügyelet, szaktanári (szakmail!) továbbképzés, szaktanári üzemi gyakorlat.

Nem látom ma azt a szakmai és anyagi erőt, hogy az iskolarendszeren kívüli autószerelő, autóelektronikai műszerész TK képzés igazi rivális legyen, kiváltképpen akkor, ha betartják nem trükközve, tisztán a képzési óraszámot.

DR. NAGYSZOKOLYAI IVÁN